

Zmiany w regulacjach IRGiT

Podsumowanie

Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. („IRGiT”) wprowadza zmiany do Regulaminu Giełdowej Izby Rozrachunkowej (rynek towarowy) („Regulamin GIR”) oraz Szczegółowych zasad rozliczeń i rozrachunku Giełdowej Izby Rozrachunkowej („Szczegółowe zasady rozliczeń”), będące w szczególności konsekwencją wdrożenia możliwości wykorzystania Funduszu Gwarancyjnego w celu wsparcia obecnie obowiązujących mechanizmów zapewnienia płynności rozliczeń oraz zmiany zasad wyznaczania współczynników uznania zabezpieczeń niepieniężnych na depozyty zabezpieczające. Ponadto wprowadzono zmiany w zakresie depozytu historycznego oraz Tabeli opłat.

Wprowadzane zmiany wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Szczegółowy opis zmian

Opis zmian w Regulaminie Giełdowej Izby Rozrachunkowej (rynek towarowy)

1. Zmiana zapisów § 37 ust. 7 oraz 8 Regulaminu GIR dotyczących depozytu historycznego

Celem wprowadzanych zmian jest umożliwienie potencjalnego rozszerzenia stosowania mechanizmu depozytu historycznego na inne grupy instrumentów, w związku z planowanym na 2024 rok wdrożeniem na Towarowej Giełdzie Energii S.A. aukcji intrady na rynku energii elektrycznej (IDA). Dodatkowo, przedmiotowa zmiana pozwoli na wprowadzenie planowanego mechanizmu kompensacji transakcji zawieranych na RDN w ramach Market Coupling oraz transakcji zawieranych w ramach fixingu I oraz notowań ciągłych na RDN. Szczegółowe zapisy w zakresie powyższych kwestii określone zostaną w Szczegółowych zasadach rozliczeń i rozrachunku Giełdowej Izby Rozrachunkowej.

2. Dodanie § 43a oraz wprowadzenie zmian w zapisach § 43, § 45g oraz § 45o Regulaminu GIR w celu umożliwienia wyodrębnienia zasobu celowego Funduszu Gwarancyjnego dla celów wsparcia płynności rozliczeń

W dodanym § 43a IRGiT przewiduje wydzielenie środków Funduszu Gwarancyjnego, które będą dedykowane do celów zwiększenia bezpieczeństwa prowadzonych rozliczeń poprzez wsparcie posiadanych przez IRGiT mechanizmów zapewnienia ich płynności. Wartość zasobu celowego uzależniona będzie od danej miesięcznej wartości wpłat Członków Izby do Funduszu Gwarancyjnego i stanowić będzie maksymalnie 30% tej wartości. Wykorzystanie środków zasobu celowego Funduszu Gwarancyjnego odbywać będzie się na zasadach analogicznych do wykorzystania środków własnych IRGiT (podobnie jak i ich zwrot), w związku z czym zapisy § 45o oraz § 45g Regulaminu GIR zostały odpowiednio dostosowane.

Celem wprowadzanych zmian jest umożliwienie wykorzystania Funduszu Gwarancyjnego w sytuacji konieczności zapewnienia płynności rozliczeń (mimo braku ryzyka kredytowego) oraz zminimalizowanie ryzyka wystąpienia sytuacji, w której rozrachunek finansowy z tytułu zawartych transakcji musiałby zostać wstrzymany w związku z brakiem płynnych środków w systemie gwarantowania rozliczeń.

Wprowadzona zmiana stanowi realizację rekomendacji Komitetu ds. Ryzyka przy IRGiT z dnia 17 października 2023 r.

Jednocześnie w związku z wydzieleniem zasobu celowego Funduszu Gwarancyjnego w celu wsparcia płynności rozliczeń, zmianie uległa treść Zasad postępowania w sytuacji wystąpienia przypadku naruszenia – zaktualizowana treść zasad dostępna jest na stronie internetowej IRGiT.

3. Zmiany w Tabeli opłat

W sekcji II Tabeli Opłat dotyczącej opłat za rozliczanie i rozrachunek transakcji zawartych na Giełdzie lub poza giełdą zmianie uległa opłata roczna za rozliczenie transakcji, których przedmiotem obrotu jest Gaz – nowa stawka wynosi 30 000 zł.

Zmianie uległy również zasady naliczania opłaty 3.2 z sekcji III Tabeli. Opłata będzie naliczana kwartalnie od uznanych zabezpieczeń niepieniężnych w wysokości 0,02% od

wartości podstawy, według stanu na poszczególne dni kwartału kalendarzowego, jednakże nie więcej niż 30 000 zł.

Ponadto w sekcji III Tabeli opłat zniesione zostały: opłata za rejestrację zabezpieczeń niepieniężnych w rejestrze zabezpieczeń (od każdego rodzaju wnoszonych zabezpieczeń) oraz opłata miesięczna za obsługę zabezpieczeń wnoszonych w formie gwarancji bankowych.

Opis zmian w Szczegółowych zasadach rozliczeń i rozrachunku Giełdowej Izby Rozliczeniowej

1. Zmiany dotyczące zasobu celowego Funduszu Gwarancyjnego

W § 37 Szczegółowych zasad rozliczeń dodano ust. 18 i 19 opisujące zasady wydzielenia w ramach Funduszu Gwarancyjnego zasobu celowego mającego na celu wsparcie płynności rozliczeń transakcji zabezpieczonych Funduszem Gwarancyjnym. Zasób celowy będzie stanowił 30% środków Funduszu Gwarancyjnego oraz będzie utrzymywany na rachunku Banku Płatnika Izby (BPI) oprocentowanym na tożsamy sposób jak środki utrzymywane na rachunkach depozytów transakcyjnych oraz zabezpieczających.

Dodany § 38a Szczegółowych zasad rozliczeń opisuje zasady postępowania w sytuacji wystąpienia sytuacji zapotrzebowania na środki płynne. W przypadku wykorzystania zasobu celowego na potrzeby płynnościowe, środki te mogą być transferowane na rachunek depozytów transakcyjnych w BPI Członka Izby, który spowodował konieczność wykorzystania zasobu celowego na zapewnienie płynności rozliczeń. Zgodnie z § 38a ust. 2, wszelkie pożytki wynikające z dodatniego oprocentowania środków wykorzystanych na potrzeby płynnościowe będą wypłacane Członkom Izby w sposób proporcjonalny do udziału w masie Funduszu Gwarancyjnego.

2. Zmiany dotyczące współczynników uznania zabezpieczeń niepieniężnych na depozyty zabezpieczające

W § 35 ust. 1 Szczegółowych zasad rozliczeń wprowadzono zmiany dotyczące aktualizacji modelu wyznaczania współczynników uznania zabezpieczeń niepieniężnych na depozyty

zabezpieczające. Zmiany mają na celu optymalizację wartości wskaźników przy zachowaniu wysokich standardów bezpieczeństwa.

Współczynniki uznania zabezpieczeń niepieniężnych składanych na depozyty zabezpieczające w formie Praw Majątkowych ze Świadcstw Pochodzenia, uprawnień do emisji CO₂, gwarancji bankowych pierwszej i drugiej klasy płynności oraz waluty euro, określone będą w ramach aktualnie publikowanych komunikatów Działu Zarządzania Ryzykiem. Wartość uznania wymienionych zabezpieczeń niepieniężnych złożonych na depozyty zabezpieczające nie może być wyższa niż wartość procentowa wskazana w komunikacie. Komunikat zawierający zaktualizowane wartości współczynników uznania zabezpieczeń niepieniężnych na depozyty zabezpieczające będzie publikowany w dedykowanej zakładce „Parametry” na stronie internetowej IRGiT ([link](#)).

Wprowadzenie nowych zasad kalkulacji współczynników uznania zabezpieczeń niepieniężnych składanych na depozyty zabezpieczające stanowi realizację rekomendacji Komitetu ds. Ryzyka przy IRGiT.

Powyższe zmiany wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

W przypadku pytań prosimy o kontakt.

Dział Zarządzania Ryzykiem	22 341 98 20
Dział Rozliczeń i Rozrachunku	22 341 99 80
Biuro Rozwoju i Obsługi Członków	22 341 99 21